

Aralin 1

Karapatan at Tungkulin ng Bata

Ang bata ay may karapatang:

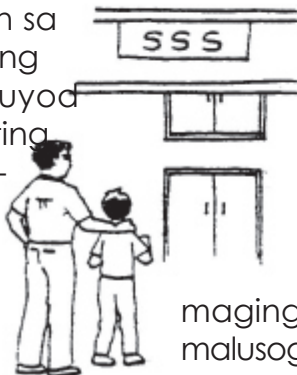
maipanganak
nang maayos

mahalin
ng mga
magulang

alagaan
ng isang
pamilya

manirahan sa
kapaligirang
nagtataguyod
ng mabuting
pakikipag-
kapwa
tao

maging
malusog

mapamahalaan nang epektibo at
mapagkakatiwalaang gobyerno

makatanggap ng pagkalinga, proteksiyon,
at tulong mula sa pamahalaan mabuhay
na may kalayaan at responsibilidad

makapag-aral

makapag-
ukol ng
panahon sa
paglilibang

maging ligtas sa lahat
ng uri ng pang-aabuso

mabuhay sa
mapayapang
lipunan

Pag-usapan Natin

1. Sa kabuuan, ano ang nais ipahayag ng bawat larawan?
2. May kaalaman ka ba sa mga nabanggit na karapatan ng bata?
3. Alin sa mga nabanggit na mga karapatan ang natamo mo? Alin ang hindi? Bakit?
4. Kung ikaw ay isang magulang, kaya mo bang ipagkaloob sa lahat sa anak mo ang mga karapatang nabanggit? Paano?
5. Ano ang dapat isukli ng isang bata sa pagtatamasa ng kaniyang mga karapatan?
6. Ano kaya ang maaaring mangyari kung di natatamo ng mga bata ang kanilang mga karapatan?

Alamin Natin

Bata Karapatan Mo'y May Katumbas na Tungkulin

I

May katumbas na tungkulin
Bawat isang karapatan
Kahit na siya'y bata pa lang
Nararapat niyang gampanan.

Kapag bata'y namulat
Sa pagsunod na matapat
Asahan mo't pag lumaki
Disiplinado't matatag.

II

Isa sa karapatan niya
Magkaroon ng pangalan
Ngunit tungkulin ng bata
Pangala'y pangalagaan.

III

Karapatang mag-aral
Itinakda na rin ng batas
Na dapat na tamasahin
Mayaman man o mahirap.

Kaalamang makakamit
Tungkulin niyang gamitin
Sa paraang ang pamilya
at bayan, panalo na rin.

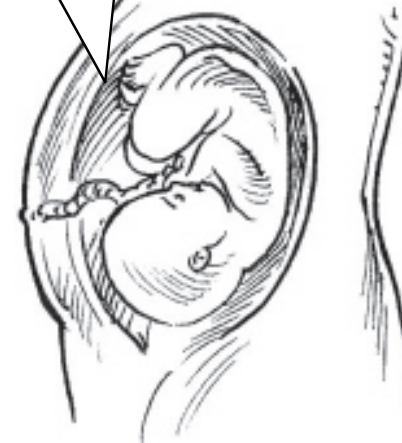
Basahin Natin

Panalangin ng Nanay at ng Bata

Mahal na Dakilang Lumikha, sana po maisilang ko nang maayos ang aking anak. Mabigyan po namin siya ng malinis na pangalan. Sana po'y mapanatili naming payapa ang aming tahanan. Mabigyan namin siya ng sapat na pagkain at edukasyon. Maibigay po sana namin sa kaniya ang maginhawang pamumuhay upang lumaki siyang masunuring anak at mabuting mamamayan. Sana po'y mapatnubayan namin siya upang lagi niyang tahakin ang tamang landas ng buhay, Amen.

Nais ko pong maisilang
Magkaroon ng pangalan at nasyonalidad,
Manirahan sa payapang tahanan sa piling
ng aking pamilya, may sapat na pagkain,
malusog at aktibong katawan.
Mabigyan sana ako ng sapat na edukasyon
at mapaunlad ang aking kakayahan
Mabigyan din ng pagkakataong
makapaglaro, makapaglibang at
makapagpahayag ng sariling pananaw.
Higit po sa lahat, mabigyan ng proteksiyon
laban sa pang-aabuso, panganib at
karahasan, matulunga't maipagtanggol
ng pamahalaan.
Salamat po, Panginoon!

Subukin Natin

Panuto: Piliin sa loob ng kahon ang angkop na salita upang mabuo ang pangungusap. Isulat sa sagutang papel.

pangalan	pagkain	tahanan	edukasyon	tungkulin
makapaglaro	maglibang	proteksiyon	mapakinggan	

1. Karapatan ng bata na _____ ang saloobin at pananaw.
2. Magkaroon ng sapat na _____ upang maging malakas at malusog.
3. Magkaroon ng _____ at nasyonalidad.
4. Manirahan sa payapang _____ sa piling ng mga magulang.
5. Magkaroon ng _____ upang umunlad ang kaalaman.
6. Mabigyan ng _____ laban sa pang-aabuso.
7. Magkaroon ng pagkakataong _____ at maglibang.
8. Kung may karapatan, may _____ din ang mga bata.

Aralin 2

Karapatan Ko . . . Ipaglaban Mo!

Basahin Ito

NAHINTO SA PAG-AARAL

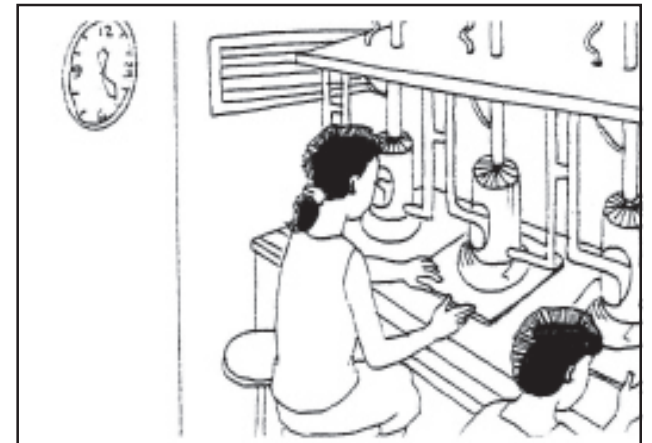
NAMAMALIMOS

**KAUNTING SUWELDO . . .
MABIGAT NA TRABAHO**

SOBRANG TRABAHO

GAWAING MAPANGANIB SA KALUSUGAN

PAMAMASUKAN BILANG KATULONG

PANLALAIT

PAGMAMALIIT SA KAKAYAHAN

Pag-usapan Natin

1. Ano-ano ang mga paglabag sa karapatan ng bata ayon sa binasa?
2. Bakit kaya itinuturing na paglabag sa karapatan ng bata ang nasa larawan?
3. Ano kaya ang mangyayari kapag hindi naipagkaloob ang mga karapatan ng bata?
4. Ano ang dapat gawin ng isang magulang kapag hindi makapag-aral ang kaniyang anak dahil sa kahirapan?

Gawin Natin

1. Nakapagbenta si Rene ng Php105.00 na halaga ng sampaguita at Php65.00 na halaga ng diyaryo. Magkano ang kinita ni Rene kung Php75.00 ang puhunan?
2. Kumita si Rene ng Php160.00 sa pag-iigib ng tubig. Magkano ang natira kung ibinigay niya sa kaniyang ina ang halagang Php80.00?
3.
$$\begin{array}{r} \text{Php } 768.00 \\ - 254.00 \\ \hline \end{array}$$
4.
$$\begin{array}{r} \text{Php } 884.00 \\ - 546.00 \\ \hline \end{array}$$
5.
$$\begin{array}{r} \text{Php } 726.00 \\ - 487.00 \\ \hline \end{array}$$

Tandaan Natin

Ang bata ay di dapat . . .

- huminto sa pag-aaral.
- magtrabaho sa murang edad, lalong-lalo na sa mapanganib na gawain.
- isali sa mga paligsahang maglalagay sa kaniya sa panganib.
- laitin at saktan.
- maliitin ang kakayahan.
- gamitin sa paghahanapbuhay.

Subukin Natin

Panuto: Basahin ang sumusunod na mga pahayag. Piliin ang dapat gawin at hindi dapat gawin at isulat sa wastong hanay sa sagutang papel.

1. sigawan ang anak
2. laitin ang anak
3. pag-aralin ang anak

4. bayaang mamasukan sa murang edad
5. bayaang mamalimos ang anak
6. isumbong ang nakitang paglabag sa karapatan ng bata

Dapat Gawin

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Hindi Dapat Gawin

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

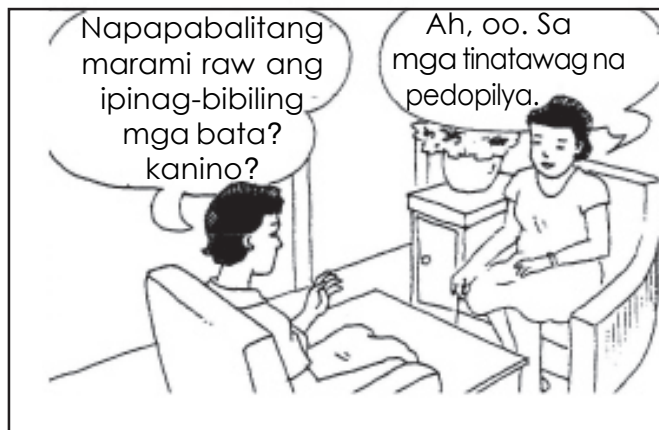
Aralin 3

Pangangalaga sa Karapatan ng Bata

Pag-aralan Natin

Ipagbigay-alam sa mga awtoridad.

Ihatid sa home-shelter

Patnubayan ang anak

Pag-usapan Natin

1. Ano ang maaaring gawin kapag may nabalitaan o nakitang paglabag sa karapatan ng bata?
2. Ano-anong mga ahensiya ng pamahalaan ang nangangalaga sa karapatan ng bata?
3. Tama bang pinapalo ang bata? Bakit?
4. Saan dapat ihatid ang mga batang lansangan?
5. Kanino dapat magsumbong kung may pang-aabuso sa mga bata?

Tandaan Natin

Mga institusyon o ahensiyang nangangalaga sa karapatan ng bata:

1. Pamilya - tungkuling mabigyan ang mga bata ng pagmamahal, pag-unawa, pagpapayo, at mabuting halimbawa ng kanyang pamilya.
2. Department of Education (DepEd) - tungkuling magbigay ng sapat na silid-aralang may palaruan, pasilidad para sa paglilibang at espesyal na kalinga, at pasilidad para sa mga batang may kapansanan.
3. Department of Social Welfare and Development (DSWD) - ahensiya ng pamahalaan na naatasang pangalagaan at tiyakin ang kapakanan ng kabataan, kababaihan, at katandaan.
4. Mga Pribadong Institusyon - institusyong ang layunin ay kumupkop sa may kapansanan at kumalinga sa mga batang walang tahanan tulad ng Caritas Home at Tahanang Walang Hagdan.
5. Punong Barangay - Maaaring pagsabihan ng mga suliraning nararanasan ng mga bata.

40 Kapitan Sendo St.
Barangka, Marikina
Abril 11, 2010

Kagalang-galang na Kapitan:

Ipinagbibigay-alam ko po sa inyo na sa Barangay Tago ay may isang nagngangalang Lenlen. Labis siyang sinasaktan ng kaniyang Tatay. Marami na po siyang pasa sa katawan. Sobra po siyang inabuso ng kaniyang ina. Nasa pangangalaga na po siya ng kaniyang Lolo Mario at Lola Mercedes. Hindi na po siya nag-aaral sa kasalukuyan.

May ahensiya po bang makatutulong sa kaniya?

Maraming salamat po.

Gumagalang,
Mga Naninirahan sa Barangay Tago

Lauro Reyes

Ricardo Magno

Salvador dela Cruz

Pablo Santos

Halimbawa ng sulat ng punong barangay.

Subukin Natin

Panuto: Isulat sa patlang ang dapat mong gawin sa sitwasyong ipinapakita sa larawan:

Ano-ano ang mga natutuhanmo?

1. Magbigay ng 5 karapatang dapat na natatamo o tinatamasa ng mga bata.
 - a. _____
 - b. _____
 - c. _____
 - d. _____
 - e. _____
2. Isulat ang tsek (✓) sa sagutang papel kung ang pahayag kung karapatan at ekis (✗) kung paglabag sa karapatan ng bata.
 - _____ 1. Dagliang lunas sa panahon ng kagipitan at sakuna
 - _____ 2. Tamang kalinga sa mga may kapansanan
 - _____ 3. Igalang at mahalin ang mga magulang.
 - _____ 4. Maliitin ang kakayahan.
 - _____ 5. Hayaang mamalimos sa kalsada

3. Isulat sa sagutang papel ang **karapatan** kung ito ay karapatan at **tungkulin** kung ito ay tungkulin ng bata.

- _____ 1. Gumalang sa matatanda
- _____ 2. Maisilang at magkaroon ng pangalan
- _____ 3. Magmahal sa mga kapatid
- _____ 4. Magkaroon ng edukasyon
- _____ 5. Tumulong sa magulang sa magagandang gawain
- _____ 6. Maglaro at maglibang
- _____ 7. Mag-aral nang mabuti
- _____ 8. Masabi ang saloobin o pananaw
- _____ 9. Pag-iwas sa masamang barkada at bisyo
- _____ 10. Magkaroon ng sapat na pagkain